

vyhlášení výsledků ankety Statečné psí srdce 2020

Tisková zpráva

Praha, 5. října 2021 – Slavnostní předávání cen 11. ročníku tradiční záchranářské ankety Statečné psí srdce se uskutečnilo v úterý 5. října 2021 v sále Starého purkrabství na pražském Vyšehradě. Moderování se ujal sportovní komentátor Pavel Čapek.

Anketu vyhláší kynologičtí novináři **Dušan Stuchlík** a **Marie Trauškeová** a nezisková organizace **ANIMAL EYE** ve spolupráci se záchranářským magazínem **Rescue report**, vyhlášovatelem ankety **Zlatý záchranářský kříž**.

Vítězové jednotlivých kategorií Statečného psího srdce automaticky postupují do nominace Zlatého záchranářského kříže – prestižního ocenění, které v minulých letech oceněným předával prezident ČR.

11. ročník ankety zahrnoval tradičně kategorie:

- *Záchranný čin služebních a záchranářských psů*
- *Záchranný čin neslužebních psů – laiků*
- *Spící srdce (ocenění In memoriam)*
- *Pomáhající srdce (ocenění dlouhodobě pomáhajícího psa)*
- *Cena hlavního partnera*

Hlavním partnerem 11. ročníku ankety Statečné psí srdce je společnost **FIRSTANIMAL** – <https://firstanimal.cz/>.

Mediálním partnerem je časopis **Přežít** – <https://www.epublishing.cz/prezit>.

Partnery akce jsou dále **Armáda České republiky – Centrum vojenské kynologie**, **Hasičský záchranný sbor České republiky** a **Horská služba České republiky**.

Kategorie: Záchraný čin služebních a záchranářských psů (pes profesionál)

Majitel: Ondřej Zeman

Fena: Enigma

Plemeno: Belgický ovčák malinois

Cenu předával: náčelník Centra vojenské kynologie Armády ČR pplk. Ing. Andrej Vítek

Enigma je skvělá pomocnice a dokáže se orientovat ve složitém terénu ve dne i v noci. V každém ročním období absolvuje s dalšími psy Horské služby řadu cvičení při pátrání na rozlehlých plochách, stejně jako v lavinách. Za čtyři roky služby u HS Šumava nejednou uplatnila svoje vlohy a připravenost při pátrání. To vše se zúročilo při záchraně čtyřicetileté ženy, která se vydala s batůžkem za slunečného dne na procházku po zasněženém okolí Lenory. Jelikož se dlouho nevracela, její matka se ji snažila nelézt, a když se jí to nepodařilo, požádala Policii o pomoc. Její strach byl namísto, neboť mrzlo a v okolí Lenory jsou také velká

rašeliniště. V půl čtvrté odpoledne byla zahájena pátrací akce koordinovaná Policií a za účasti profesionálních hasičů z Prachatic, dobrovolných hasičů z Volar a Lenory a chybět nemohla ani Horská služba. „Měl jsem službu v Nové Peci a z centrály jsem dostal za úkol organizovat za Horskou službu podíl na pátrání. Vzal jsem Engimu, nasedl do auta a během cesty obvolal všechny, kteří se mohli zapojit do pátrání. Celkem to bylo deset členů HS, kteří měli na místo dorazit. Za půl hodiny jsem dojel do Lenory, tam mě policisté informovali, kde a jak se máme na pátrání podílet. Dozvěděli jsme se také, že žena byla naposledy spatřena pod kopcem Ptáčník. Byla nám ukázána fotografie hledané a sděleno, že z jediného telefonického spojení se policisté dozvěděli, že žena je někde v místě, odkud vidí červené střechy. Mohlo jít o domy v Lenoře nebo také na opačné straně v Zátoni. Na další volání mobilním telefonem už žena nereagovala,“ vybavuje si Ondřej Zeman prvotní seznámení se situací. Pak už následoval obvyklý rutinní pátrací postup – členové HS projížděli od 16:15 na čtyřkolkách a v terénních autech všechny okolní cesty (celkem 150 km). Zároveň se vydalo několik desítek hasičů, členů HS a policistů hledat v lesním terénu v rojnici směrem ke kopci Ptáčník. Sektor měl stanovený i jeden kynolog se psem od Policie ČR. „Já jsem měl sektor vymezený od silnice a železniční trati vedoucí podél úpatí Ptáčníku směrem k vrcholu. V 16:35 jsem vyslal Enigmu k revírování. Šance, že by někde našla stopu hledané, byla nulová. Zpočátku bylo vše pošlapané dětmi i dospělými, kteří právě v těchto místech mají tradičně nejoblíbenější svah na sáňkování a bobování. O kus dál byly zase stopy od členů rojnice. Lepší to nebylo ani dál, neboť více sněhu bylo na stromech než na zemi. Engima revírovala s velkým zájmem a nevynechala jediný řopík (bunkry pohraničního opevnění), prolákladinu či vývrať. Její pohyb jsem mohl sledovat i za tmy na mobilu díky satelitnímu propojení, neboť psi HS mají obojky s GPS. Únavu jsem na fence nepozoroval ani po více jak hodině. Byli jsme s kolegy domluveni, že když ženu nenajdeme do 18:15, pátrání přeručíme a pokračovat budeme ve druhé vlně od 19 hodin. A to s povolanými posilami HS včetně dalších psovodů se psy. Když už jsme pomalu končili a sešli se s druhým psovodem, zaslechl jsem štěkot Engimy, který vzápětí zesílil. To bylo v 18:10. Hned jsem se vydal ve směru štěkotu a po padesáti metrech jsem pochopil, proč zazněl nejprve slabší štěkot a pak intenzivní. Žena byla v hustníku, tedy pro člověka v takřka neprostupném porostu a snadné to nebylo tedy ani pro Engimu. K fence jsme se museli spolu s kolegou od HS doslova prolámat. Ve svitu čelovek jsme před ní spatřili mírně schoulenou ženu, která na oslovení nereagovala. Byla v bezvědomí a v mrazivém počasí také silně podchlazená. Vedle ní ležela čepice, batůžek a klíče,“ vybavuje si psovod první pohled na hledanou ženu. Ještě stačil fenku pochválit a odložit stranou a hned si vybavoval zásady manipulace se silně podchlazenou osobou, která je navíc v bezvědomí. To musí znát každý člen Horské služby, neboť při nesprávné manipulaci může být pochlazený člověk ohrožen na životě. Ondra Zeman má však správný postup dokonale zafixovaný, neboť je absolventem vyšší zdravotnické školy. A tak zatímco jednou rukou držel vysílačku a hlásil kolegům místo nálezů, druhou vybaloval hliníkovou fólii. Ta je určena v takových situacích k zabalení osoby, aby si v obalu vytvořila přirozený tepelný komfort. Tomu napomohla i fólie z výbavy první pomoci kolegy - záchranáře. Vzápětí dorazili na místo další dva členové HS, a tak se čtyři muži s ženou pomalu a opatrně doslova proplížili hustníkem, aby ji po několika metrech převzali jiní záchranáři s nosítky. Pak už následovala cesta terénním autem HS a na silnici u Lenory ženu předali lékaři zdravotní záchranné služby.

Maliňáčka Engima má složené zkoušky na vyhledávání v lavinách, a to doma i v zahraničí, a také zkoušky Ministerstva vnitra nezbytné pro pátrání na plochách v rámci Integrovaného záchranného systému. Dosud se podílela asi na 18 záchranných akcích, v té poslední zachránila ženě život, neboť rojnice by se do hustníku nedostala. Proč a jak se tam mohla proplížit indisponovaná žena, to asi zůstane záhadou.

Kategorie: Záchranný čin neslužebních psů (pes laik)

Majitelka: Martina Machová

Pes: Columbus ze Zdonína (Gerry)

Plemeno: Chodský pes

Cenu předával: plk. v. v. Ing. Jiří Rulc, Ph.D., z Odboru bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání Ministerstva vnitra ČR, kynolog a autor známých knih, jako například *Dějiny československé služební kynologie*

Gerry je první a zároveň životní pes své majitelky Martiny Machové. Objevil v ní lásku ke psům, protože vždy preferovala spíše koně. Gerry je téměř dvouletý chodský pes, se kterým jeho majitelka cvičí základní poslušnost, ale baví ho vlastně cokoliv. Letos dne 2. září překvapil Gerry i další svou vlohou. Ten den Martina pracovala na počítači v obývacím pokoji, kde je prosklené francouzské okno na zahradu, na které Gerry rád pobývá. Na straně, která je k silnici, někdy štěká a zdraví tím procházející lidi a psy. Toho dne začal také štěkat, ale nejprve tomu Martina nevěnovala pozornost. Až vzápětí jí Gerryho štěkot přišel jiný než obvykle. Podívala se na něj proto skrze francouzské okno a viděla, že nepobíhá na své oblíbené straně zahrady, ale na straně, kde se chodí mazlit se sousedem. Martinin soused je starší pán, který má zdravotní problémy; je to cukrovkář, který kvůli zmíněné nemoci přišel i o nohu. Nosí protézu, ale kdybyste ho potkali v kalhotách, ani to nepoznáte. Gerry běhal kolem stěny k sousedovi, štěkal, pak se vždy zastavil a štěkal do jednoho místa a následně zase odběhl k francouzskému oknu a štěkal na svoji majitelku. Toto se stále opakovalo, až to Martina nevydržela a šla se podívat na zahradu. V ten moment spatřila souseda, jak leží na zemi a nehýbe se. V první chvíli začala volat do patra domu, kde bydlí manželka souseda, která se ihned vyklonila a řekla, že je u nich akorát na návštěvě syn a že běží dolů. Martina na nic nečekala, protože ví, že každá minuta je drahá – vyběhla ze své zahrádky a spěchala pomoci sousedovi, který sice byl při vědomí, ale jinak nepůsobil vůbec dobře. Společně pak se synem indisponovaného souseda zvedli. Na Gerrym byl obdivuhodný především jeho klid. Gerry je v podstatě ještě pořád odrostlé štěně, není to tedy klidný dospělý pes, ale ve chvíli, kdy jeho majitelka vyběhla ze zahrady, Gerry si sedl k plotu, čekal a díval se, jak pomáhá sousedovi. Ani nedutal a nezlobil. Jindy, když jde Martina třeba jen vynést odpadky, Gerry řádí a domáhá se pozornosti, teď ale v klidu čekal. Sousedovi byla zavolána a poskytnuta lékařská pomoc. I díky Gerrymu tedy nakonec vše dobře dopadlo – pokud by však soused ležel na zahradě delší dobu, mohla náhlá zdravotní indispozice skončit neštěstím.

Kategorie: Pomáhající srdce

Majitel: Lenka Macháčková

Pes: Artík

Plemeno: Bernský salašnický pes

Cenu předával: Jan Hepnar, zástupce vedoucího Kynologické brigády Horské služby ČR

Artík už několik let pomáhá a rozdává radost dětem i dospělým lidem, kteří prožívají nelehké chvíle s různým postižením v nemocnicích, v ústavech i doma. Možná je tomu tak i proto, že sám bojoval o svůj život už po narození. Na svět se musel pro svoji velikost dostat císařským řezem, později onemocněl parvovirózou. Dlouhé léčení naštěstí nezanechalo žádné následky, a tak už v půl roce doprovázel svoji psí maminku Kessy při canisterapiích. *„Artík byl tak šikovný, že dostal možnost první canisterapeutické zkoušky předčasně, a to již v 11,5 měsících, kterou zvládl na výbornou. Postupně se stal miláčkem všech – kam vešel, hned byl středem pozornosti, a pokud nepřišel, tak se hned rojily otázky, kde je Artík,“* vybavuje si dávné i nedávné vzpomínky zdravotní sestřička a majitelka Artíka Lenka Macháčková. S paničkou jezdil vlakem a metrem do nemocnice Na Homolce, kde sestřička pracovala. Byl častým hostem v ústecké Masarykově nemocnici i v dalších zdravotnických zařízeních, aby dětem i dospělým pomáhal zlepšovat náladu na odděleních onkologie, paliativní péče, dětské chirurgie, neurologie, v kroužcích pro postižené děti a na mnoha dalších místech. *„Asi nejtěžší to měl na neurochirurgickém oddělení, kde se musel plně soustředit na práci a přes svoji velikost se dostat na lůžko mezi všemi hadičkami a dráty přístrojů. A samozřejmě při zachování hygienické bezpečnosti“*, dodává paní Lenka. Určitě stojí za zmínku, že téměř pětiletý Artík nepřestal pracovat ani v době covidové, byť jde o příběhy, které neměly s tímto onemocněním nic společného. *„V jednom z příběhů šlo o dvanáctiletou slečnu, která zažila, co neměla, a jako následek traumatu se dostavil částečný mutismus. Samotná canisterapie neměla za úkol slečnu rozmluvit a dělat další psychické nátlaky, ale naopak sloužila jako psychická podpora. Po necelém půlroce slečnu čekala řada výsledků a vzhledem k mutismu to byl velmi těžký úkol. Přišlo svolení od úřadů a Artík se stal součástí výsledků. V té době jsem měla vážně zlomenou ruku i s hospitalizací, a tak vše bylo jen na Artíkovi samotném. Po celou dobu věděl, co je jeho úkolem. Byl součástí výsledku a tím pomohl překonat slečně mutismus. Díky jeho přítomnosti se tak mohl výrazně snížit počet výsledků. Terapie v tomto případě stále pokračuje. Po více jak půl roce byla částečně prolomena bariéra a slečna zvládla promluvit i se mnou,“* uvádí paní Lenka jeden z příběhů z doby covidové.

Kategorie: Spící srdce (ocenění in memoriam)

Majitel: Luboš Satora

Pes: Cassino

Plemeno: Bloodhound

Cenu předával: plk. Ing. Martin Pávek, vedoucí oddělení IZS Hasičského záchranného sboru ČR

Cassino byl Bloodhound, tedy příslušník impozantního a specifického psího plemene. Specifického nejen pro svůj vzhled, ale také pro povahové vlastnosti a hlavně své úžasné

čichové schopnosti. Cassino právě díky zmíněným vlastnostem patřil mezi průkopníky záchranné disciplíny zvané mantrailing v naší zemi a na Slovensku. Tento krásný mohutný pes se před dvěma lety odebral do psího nebe, ale tím spíš stojí za to připomenout jak jeho průkopnickou práci a zásluhy na zavádění mantrailingu u nás, tak účast na desítkách pátrání po pohřešovaných osobách.

Pro ty, kdo úplně přesně netuší, co vlastně mantrailing je – jde o naprosto přirozené stopování psem, přičemž není vůbec důležité, zda pes sleduje pachovou stopu nosem u země nebo zda ji nasává vysokým nosem z okolí tak, jak se pachové molekuly zachytily na zdech, stromech či jiných rostlinách nebo předmětech. Důležité je pouze jedno – aby pes našel hledanou osobu. Majitelé psů, kteří takto své psy připravují, se sdružují ve Výcvikové a výukové organizaci International Bloodhound Academy (IBHA) a pod hlavičkou RESDOGS již od roku 2013 vyráží vycvičené mantrailingové týmy na pátrání po pohřešovaných osobách v Česku a na Slovensku.

Je nutné konstatovat, že právě Cassino a jeho páníček Lubomír Satora byli zakladateli a prvními propagátory mantrailingu v našich zemích. Na pátracích akcích pak oba strávili stovky hodin a další, bez nadsázky tisíce hodin, při výcviku.

Prokázat skvělé vlastnosti svého nosu a celé disciplíny dostal Cassino například už v říjnu 2014, když dostal šanci na Slovensku pátrat po dvou pohřešovaných sestřích, školačkách. Ačkoliv do své obce na slovenské Kysuci dorazily autobusem před 14. hodinou, domů se nedostavily ani do 17. hodiny. A protože bylo chladné počasí, vyburcovalo to policii, hasiče i dobrovolníky k rozsáhlé pátrací akci za účasti čtyř stovek osob. Tamní slovenská policie věděla o dobrém pátracím bloodhoundovi z Olomouce, proto požádala jeho páníčka o pomoc. Cassino a Lubomír Satora se dostal na místo po dvaceti hodinách, kdy se dívky vydaly z autobusové zastávky neznámo kam. Díky různým svědectvím Cassino zachytil stopu, ale nebylo to pro něho nic jednoduchého, když se v oblasti předtím při pátrání pohybovalo na čtyři sta lidí. Jednou stopu ztratil na silnici, ale díky dalšímu svědectví mohl mantrailingový tým stopování obnovit. Dostal se přes železniční trať a malý vodní tok do luk a obešel stádo krav, na jehož opačné straně se nacházely prochládlé dívky. V době, kdy k nim Cassino dorazil, již sice u dívek byl farmář, který je našel, když si šel zkontrolovat své stádo a tedy záchrana děvčat přišla takřkajíc ze dvou konců. Na této akci byl ale také podstatný fakt, že připravenost bloodhonda i zvolená pátrací taktika byly správné a že teprve pokládané základy mantrailingu v našich zemích jdou správným směrem.

Jiný zásadní podíl na úspěšném pátrání po jedenáctiletém chlapci měl Cassino v okolí bratislavského televizního vysílače Koliba. Tam dostal šanci pátrat v rozsáhlém kopcovitém a zalesněném terénu sice v druhém sledu, ale tentokrát již po šesti hodinách. To byla právě přerušovaná práce rojnic a plošně pátrajících psů. Bloodhound byl nasazený o třetí hodině ranní a za jeden a půl hodiny po dva a půl kilometru dlouhé stopě se dopracoval k místu zvaném Cesta mládeže, kde byl pak o několik desítek minut později chlapec objeven. Není tedy pochyb, že Cassino si za svůj bohatý pracovní a záchranný život rozhodně zaslouží připomínku a ocenění. A proto se stal letošním vítězem v kategorii *Spící srdce*.

Kategorie: Cena hlavního partnera

Původní psovod: Tomáš Procházka (in memoriam)

Pes: Bred

Plemeno: Německý ovčák

**Cenu předával: plk. Mgr. Petr Kozák, vedoucí Odboru služební kynologie a hipologie
Policejního prezidia ČR**

Německý ovčák Bred přišel na svět dne 20. května 2015. K výcviku u Centra vojenské kynologie Chotyně byl přijat přibližně v roce a půl věku se záměrem vycvičit ho pro hlídkovou činnost. Společně se svým psovodem absolvovali úspěšně kurz Přípravy vojenského psovoda a i při následujícím kondičním výcviku dosahoval vždy výtečných výsledků.

Vzhledem ke skvělým výsledkům, schopnostem a povaze byl Bred přeřazen k jinému psovodovi, který se připravoval pro budoucí nasazení s 601. skupinou speciálních sil v Prostějově. Takové nasazení klade obrovské nároky nejen na psovoda, ale také na psa, oba dva musí být svým způsobem výjimeční. I na nového psovoda si Bred velice rychle zvykl a úspěšně se začlenil do náročného výcviku. V té době se připravoval do zahraniční operace s 601. skupinou speciálních sil tehdy rotný (štábní praporčík i.m.) Tomáš Procházka. Jeho pes měl ale zdravotní komplikace, a tak jej zastoupil Bred – Bred tedy znovu změnil svého psovoda, a to za Tomáše Procházku. Štábní praporčík i.m. Procházka již byl velmi zkušeným psovodem, a i proto byl pro blížící se nasazení vybrán právě on. Bred doplnil jeho parťáka Dokyho, který byl vybrán už předtím. Tomáš a Bred se okamžitě stali perfektně sladěnou dvojicí. Bred byl strážní pes a Doky specialista na výbušniny. Všichni tři společně odletěli do Afganistanu a následně plnili úkoly na vojenské základně a v jejím okolí v afghánské provincii Herát.

Dne 22. října 2018 štábní praporčík i.m. Tomáš Procházka zahynul při útoku afghánského vojáka na základně Šindánd. Tato událost hluboce zasáhla všechny příslušníky Centra vojenské kynologie Chotyně a stala se nezapomenutelným milníkem historie celého útvaru. Oba služební psi se po této události vrátili zpět do republiky.

Pes Bred byl tentokrát rozhodnutím osudu připraven o dalšího svého psovoda. Protože se jedná o opravdu skvělého psa, který již absolvoval speciální výcvik, byl do tohoto výcviku vrácen společně s novým psovodem. Společně se v roce 2019 opět vrátili do Afghánistánu a opět s jednotkou 601. skupinou speciálních sil. Nyní jsou Bred i jeho psovod zpět v České republice, oba jsou zařazeni do speciálního kondičního výcviku a připravují se na své další možné nasazení.

A jak Breda a jejich vzájemné soužití popisuje sám psovod? „*Chvíli trvalo, než jsme si na sebe zvykli, ale to je běžné u všech nových vztahů mezi psovodem a psem. Bred byl ale během výcviku spolehlivý a bylo vidět, že se rád učí novým věcem. Po přeletu do zahraniční operace nejevil žádné známky strachu z místa, kde došlo k tragické události. Bred je velmi ochotný a pracovitý pes, ale je také dost kontaktní. To znamená, že potřebuje hodně cítit podporu psovoda, ať už v sociálním životě, tak i v pracovním. V operaci zažil náročné přesuny do míst nasazení vozidly i vrtulníkem. Na misi musel nosit speciální postroj a také ochranné brýle a ochranu proti hluku nebo speciální boty na tlapky. Naučil se snášet střelbu ze zbraní, minometů... nikdy to ale nerozhodilo jeho klid a odhodlání. Bred se jednoznačně stal*

FIRSTANIMAL.CZ

animaleye
za práva zvířat

oblíbeným členem týmu a parťákem nejen mým, ale i ostatních příslušníků speciálních sil. Víme, že se na sebe může spolehnout“.

Kontakt pro média:

Marie Trauškeová

e-mail: m.trauskeova@seznam.cz

mobil: (+420) 604 927 284